

גילוי דעת בנושא רצועת עזה אירגוני הסיוע ההומניטרי של האומות המאוחדות הפועלים בשטחים הכבושים

ה-3 באוגוסט, 2006

אירגוני הסיוע ההומניטרי של האומות המאוחדות הפועלים בשטחים הכבושים מודאגים מאוד מההשפעה שיש לאלימות המתמשכת על האזרחים ועל התשתיות האזרחיות ברצועת עזה. האלימות הביאה לפגיעה חדה במצב ההומניטארי של אוכלוסיה המונה 1.4 מיליון בני אדם, שיותר מחציתה הם ילדים. אנו מודאגים מהעובדה שכאשר תשומת הלב הבין לאומית מתמקדת בלבנון, הטרגדיה ברצועת עזה נשכחת. אנו מעריכים שמאז ה-28 ביוני, נהרגו ברצועת עזה 175 פלסטינים, כולל כ-40 ילדים ושמונה נשים, ויותר מ-620 בני אדם נפצעו. חייל צה"ל אחד נהרג ו-25 ישראלים נפצעו, כולל 11 ישראלים שנפצעו על ידי רקטות מתוצרת מקומית שנורו מרצועת עזה. הפלסטינים ירו מדי יום בממוצע 8-9 רקטות מתוצרת מקומית בכיוון ישראל (319 בסך הכול) והצבא הישראלי ירה מדי יום בממוצע 200-250 פגזי ארטילריה לתוך רצועת עזה וערך לפחות 220 הפצצות מהאוויר. הפלישה הצבאית האחרונה של צה"ל לביל האמש לאיזור שמסביב לשדה התעופה העזתי הותירה שמונה פלסטינים הרוגים, כולל ילדה בת 12 ו-20 פצועים. אירגון הסעד והתעסוקה לפליטים מטעם האו"ם (אונר"א) מעריך כי לפחות 475 משפחות פלסטיניות נטשו את בתיהם באיזור ונמצאות כעת במקלט ארעי בבית ספר של אונר"א ברפיח.

הנציב העליון לזכויות האדם (OHCHR) חוזר ומזכיר כי על פי דיני הלחימה מחויבים הצדדים לקונפליקט להגן על אוכלוסיה אזרחית במהלך פעולות האיבה. על הצדדים לנהוג בזהירות ולכבד את עקרון המידתיות בכל הפעילויות הצבאיות על מנת למנוע סבל מיותר מהאוכלוסייה האזרחית. הפגזת אתרים האמורים להיות בעלי משמעות צבאית ושבעיקבות הפגזות אלה שוב ושוב נהרגים אזרחים, כולל מספר הולך וגדל של ילדים, איננה יכולה להיות מוצדקת. כמו כן, על כל הצדדים לזכור כי החוק הבינלאומי דורש נשיאה באחריות וכי ניתן לאכוף אחריות פלילית אישית בגין הפרת החוק ההומניטארי הבינלאומי.

סוכנות הסעד והתעסוקה של האו"ם (UNRWA) מדווחת על מספר הולך וגדל של עקורים פלסטינים כתוצאה מההפצצות המתמשכות והאלימות ברצועת עזה. נכון לעכשיו UNRWA נותנת מחסה ל-1,345 בני אדם הנמנים על 289 משפחות המתאכסנות ב-4 בתי ספר בחלק הצפוני של ג'באלייה. כמעט כולם הנם פליטים שברחו מההפגזות הבלתי פוסקות בקצה המזרחי של העיירה השכנה, בית חנון ושכונת אל-נאדה שבבית לאהיה. בנוסף למחסה, מעניקה UNRWA לחוסים חבילות מזון ומים על בסיס יומי וכן טיפול רפואי.

המשרד לתיאום עניינים הומניטריים של האו"ם (OCHA) מדווח כי מתחמים של האו"ם כמו גם שטחים חקלאיים נרחבים נפגעו בזמן הפשיטות הקרקעיות המתמשכות של צה"ל. משרד OCHA בעזה נהרס על ידי מפגינים פלסטינים ב-30 ביולי, 2006. בנוסף לכך, סוגיית הגישה והתנועה לתוך ואל מחוץ לרצועת עזה נותרו בבחינת נושאים המעוררים דאגה. בעוד שמעבר קרני נפתח ליבוא אספקה הומניטארית, ולמידה מסויימת של יבוא מסחרי, הוא נותר סגור לייצוא. בנוסף, מעבר הנוסעים ברפיח נותר סגור ומעבר ארז נפתח

לסירוגין. סגירת המעבר השפיעה באופן משמעותי על יכולתם של תושבי עזה לקבל טיפול רפואי חיוני שאינו בנמצא בעזה.

OCHA מדווח כי כוחות הביטחון הישראליים הנהיגו לאחרונה מדיניות חדשה: מטלפנים למשפחות פלסטיניות ומבקשים מהם לפנות את בתיהם לפני היציאה לתקיפה אווירית. פעולה זו גורמת לפניקה בשכונות פלסטיניות שלמות. בנוסף, משקי הבית הפלסטינים מקבלות רק 6-8 שעות אספקת חשמל יומית מאז שחיל האוויר הישראלי הפציץ את תחנת הכוח היחידה בעזה.

תכנית המזון העולמית (WFP) מדווחת שההפצצות והאלימות אינן פוגעות רק בחקלאות אלא גם תורמות לירידה נוספת בכוח הקנייה של התושבים ועקב כך מעודדות את העמקת התלות בסיוע מזון. הצטמצמו מאד המלאים של שני מרכיבי מזון עיקריים במטבח הפלסטיני – קמח חיטה וסוכר ומחיריהם שלמוצרים אלה המריאו ב-15 וב-33 אחוז בהתאמה, בהשוואה לחודש ינואר השנה. עבודות הקציר נקטעות בשל שיבושים בעבודת משרד החקלאות שעובדיו לא קיבלו שכר מחודש ינואר, יחד עם הפסד משמעותי של שטחי אדמה, נכסים אחרים ומחסור בדשנים. כדי לתמוך בתזונתה של האוכלוסייה הפגיעה ביותר שאינה משתייכת לאוכלוסיית הפליטים, WFP הגדילה את מספר האנשים שהיא מזינה מדי חודש בחודשו מ-16 אלף ל-220 אלף איש.

ארגון הבריאות העולמי (WHO) מדווח שהפגיעה בתשתיות החיוניות של עזה, ובעיקר הרס תחנת הכוח המקומית היחידה גרמו לתגובת שרשרת של מחסור בחשמל, מחסור בדלק לגנראטורים ומחסור במים. מצב דברים זה מסכן באורח רציני את בריאות התושבים ועלול להביא לפגיעה בפעולת כלל מערכת הבריאות. לפי שעה נוקטים המוסדות המקומיים והקהילייה הבין לאומית בשורה של צעדים זמניים למניעת המשבר. ה"מנגנון הבין לאומי הזמני" יפנה, בין השאר, לטפל בצרכי החירום של סקטור הבריאות והוא יעשה כן על ידי אספקת מצרכים רפואיים, דלק וחלוקת קצבאות לעובדים בתחום הבריאות. סיבה נוספת לדאגה מתעוררת בשל העדר אפשרות גישה לקבלת טיפול רפואי במצרים ובירדן עקב הסגירה הממושכת של מעבר הגבול ברפיח. WHO ממשיך לנטר את המצב במטרה לזהות סימני אזהרה מוקדמים למשבר במערכת הבריאות ובמצב הבריאות של העם הפלסטיני.

הארגון למזון וחקלאות (FAO) מודאג מהירידה בהכנסות במגזרי החקלאות והדייג. עם אכיפתן לאחרונה של הגבלות דייג חמורות, הספינות אינן יוצאות מהנמלים ובשל כך נרשמת פגיעה חמורה בתעשיית הדייג (כמו-גם בהכנסתם של כ-35 אלף איש) והתוצאה היא היעדר דגים בשוק המקומי. הירידה בהכנסות והעזרה הבין-לאומית הדלה משבשות את יכולתם של החקלאים לרכוש זרעים, חומרי דשן, חלקי חילוף לחממות, מתקני ניקוז ואביזרי תחזוקה לסירות דייג. נוצר מצב חירום חמור כתוצאה ממחסור בדלק להפעלת בארות מים. עצי פרי ומטעים רבים נמצאים בסכנת כליה לתמיד, ואילו המחסור בירקות טריים עלול לגרום להרעה בתזונה הבלתי מאוזנת ממילא.

קרן הילדים של האו"ם (UNICEF) מדווחת כי 838,000 ילדים פלסטינים בקרוב, החיים בעזה, נושאים בנטל העיקרי של ההפגזות וההתקפות הלא מידתיות. המחסור והסגרים מונעים הלכה למעשה כל אפשרות לספק טיפול רפואי איכותי, תוך הגדלת הסיכון לפריצת מחלות מידבקות, הפוגעות בילדים בצורה הקשה ביותר. מתוך 40 הילדים בקרוב שנהרגו בעזה בחודש האחרון כמעט רבע היו מתחת לגיל 10. מתחילת 2006 נהרגו 69 ילדים בסכסוך הישראלי-פלסטיני, כוללילד ישראלי אחד. בעקבות המשבר ההומניטארי בעזה, UNICEF מגבירה את תמיכתה בפעילויות בריאות, חינוך, טיוב המים ותברואה, ייעוץ הפסיכולוגי ופעילויות נופש למתבגרים וילידים צעירים יותר.

קרן האו"ם לאוכלוסייה (UNFPA) מדווחת שההפגזות והאלימות בעזה פגעו ביכולת הגישה של אזרחים, במיוחד נשים, לשירותים רפואיים מצילי-חיים כדוגמת שירותי

מילדות לשעת חירום. UNFPA מודאגת מאוד בשל ההפצצות האחרונות שפגעו במתקני בריאות והגבילו את הגישה לשירותי בריאות לילדות, במיוחד טיפולים שלפני הלידה ולאחריה. יתר-על-כן, הגישה של ספקי שירותים חיוניים אלה למקומות עבודתם נפגעה, במיוחד באזורים שהופגזו קשה ובאזורים בהם מוטל סגר צבאי. מאז תחילת פעולות האיבה UNFPA תמכה באופן עקבי באספקת פריטים חיוניים למתן טיפול רפואי, כולל חומרים מתכלים, אספקה, תרופות וציוד עבור משרד הבריאות, ובעיקר כאלה הקשורים לטיפול באימהות ובריאות האישה.

קן האו"ם לפיתוח האישה UNIFEM חרדה מאוד מהמצב ברצועת עזה. מאז תחילת התקיפות האחרונות על רצועת עזה, שהחלו ב-28 ביוני, 2006, שימשו הפלסטינאים כמטרה להפצצות והפגזות מרובות של הצבא הישראלי שכתוצאה מהן נהרגו 175 בנן אדם, מתוכם לפחות 8 נשים. נשים משתייכות לקבוצה פגיע ולעיתים הן איבדו את חייהן או את בעליהן, את אחיהן, את אבותיהן ואת ילדיהן. נשים רבות נפצעו ונגרמו להן טראומות קשות וזאת בנוסף להרס שנגרם לבתיהן, למקורות הפרנסה ולתשתיות. עם התמשכותו של מצב זה, ההרס של חיי הנשים והפגיעה בבריאותן הפסיכולוגית יהפוך לבלתי הפיך וכל מאמץ לבטל את ההשפעות האלה יהפוך למאמץ שווא. בתגובה מהירה לכך השיקה UNIFEM תוכנית התערבות לשעת חירום להגשת ייעוץ פסיכולוגי לנשים בכל עזה וזאת במסגרת התוכנית הקהילתית לרפואת הנפש של עזה. האירגון ישיק גם תוכנית לאספקת מזון לנשות הפרברים, כדי לעזור במצב הכלכלי הקשה. בשל כך UNIFEM פונה לממשלת ישראל וקורא לה להימנע מהמשך האלימות שתגביר את המשבר ההומניטארי ותשפיע במיוחד על נשים ועל האוכלוסייה ככלל.

סוף

כריסטופר גאנס
ראש מדור מידע ודוברות
UNSCO
Mobile: +972 (0) 545627825
gunness@un.org

יהודית הראל,
מחלקת מידע ותקשור OCHA
נייד: 0546- 600 528
harel@un.org